

ПОРЯДОК
підготовки й атестації здобувачів вищої освіти ступеня
доктора філософії та здобувачів наукового ступеня доктора наук
у Національній академії внутрішніх справ

1. Загальні положення

1.1. Цей Порядок визначає умови вступу, прийому та особливості підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та здобувачів наукового ступеня доктора наук (далі – здобувачі) в Національній академії внутрішніх справ (далі – НАВС, академія).

1.2. Порядок розроблено відповідно до законів України «Про вищу освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 23 березня 2016 р. № 261 (у редакції постанови Кабінету Міністрів України від 19 травня 2023 р. № 502), Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 січня 2022 р. № 44, Порядку присудження та позбавлення наукового ступеня доктора наук, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 17 листопада 2021 р. № 1197, Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у науково-дослідних установах, закладах вищої освіти із специфічними умовами навчання, що належать до сфери управління Міністерства внутрішніх справ України, затвердженого наказом МВС України від 28 листопада 2017 р. № 963, Умов прийому на навчання для здобуття вищої освіти на відповідний рік, затверджених відповідними наказами Міністерства освіти і науки (далі – МОН) України, Порядку добору, направлення та зарахування кандидатів на навчання до закладів вищої освіти із специфічними умовами навчання, які здійснюють підготовку кадрів для Міністерства внутрішніх справ України і Національної поліції України, та вищого військового навчального закладу Національної гвардії України, затвердженого наказом МВС України від 15 квітня 2016 р. № 315, наказу МОН України від 23 вересня 2019 р. № 1220 «Про опублікування результатів дисертацій на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук», Статуту академії, затвердженого наказом МВС України від 17 листопада 2010 р. № 555, Положення про академічну доброчесність у НАВС, уведеного в дію наказом НАВС від 04 листопада 2022 р. № 1017, Антикорупційної програми НАВС на 2023–2025 роки, затвердженої наказом НАВС від 08 березня 2023 р. № 265.

1.3. Проведення освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти проводиться відповідно до отриманої ліцензії. Підготовка докторів наук здійснюється без отримання ліцензії.

1.4. Цей Порядок (зміни до нього) схвалюється рішенням Вченої ради академії та затверджується наказом НАВС.

1.5. Формами підготовки науково-педагогічних і наукових кадрів в академії є навчання в докторантурі та ад'юнктурі, прикріплення здобувачами наукового ступеня до кафедр, наукових і науково-дослідних лабораторій.

1.6. Фінансування підготовки здобувачів вищої освіти в академії здійснюється за рахунок коштів:

– державного бюджету – за державним замовленням (підготовка здобувачів із числа державних службовців та працівників підрозділів апарату МВС, територіальних органів, закладів, установ і підприємств, що належать до сфери управління МВС, а також центрального органу управління Національної поліції України, її територіальних органів, підприємств, установ та організацій, які належать до сфери її управління);

– фізичних або юридичних осіб – на умовах договору (для всіх інших категорій здобувачів).

1.7. Організацію підготовки здобувачів забезпечує відділ докторантури та ад'юнктури (далі – докторантура та ад'юнктура) академії.

1.8. Контроль за діяльністю докторантури та ад'юнктури здійснює ректор, а координацію її роботи – проректор за напрямом роботи.

1.9. Нормативний строк підготовки здобувачів становить:

– доктор наук – два роки;

– доктор філософії – чотири роки;

– здобувач вищої освіти ступеня доктора філософії поза ад'юнктурою – чотири роки;

– здобувач наукового ступеня доктора наук поза ад'юнктурою – два роки.

1.10. Підготовка здобувачів вищої освіти, пов'язана з режимом секретності, здійснюється з дотриманням вимог Закону України «Про державну таємницю».

2. Права та обов'язки здобувачів

2.1. Здобувачі виконують обов'язки та мають права, визначені законами України та іншими чинними нормативно-правовими актами.

З метою належного проведення наукових досліджень здобувачі вищої освіти також мають право на:

2.1.1. Участь у науковій діяльності кафедр (наукових, науково-дослідних лабораторій), до яких їх прикріплено, а також у роботі юридичних клінік, наукових товариств, рад молодих учених тощо.

2.1.2. Участь у конкурсах на здобуття грантів, премій, нагород і відзнак Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України, МОН та МВС України, Національної академії наук України, громадських міжнародних організацій тощо.

2.1.3. Відвідування будь-яких видів занять, що проводяться в академії, які можуть сприяти успішному проведенню наукового дослідження.

2.1.4. Вільний доступ до всіх видів відкритої наукової інформації.

2.1.5. Отримання від наукового керівника (консультанта) методичного та змістового наукового супроводу підготовки дослідження.

2.1.6. Безпечні та нешкідливі умови для проведення наукових досліджень, забезпечення належно обладнаним місцем для наукової роботи.

2.1.7. Академічну мобільність, відповідно до Порядку реалізації права на академічну мобільність, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 12 серпня 2015 року № 579.

2.1.9. Академічну відпустку, відповідно до законодавства, зокрема за станом здоров'я, у зв'язку з вагітністю та пологами, для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку.

2.2. З метою забезпечення належного проведення наукових досліджень здобувачі зобов'язані:

2.2.1. Виконувати індивідуальний навчальний план (додаток 1) індивідуальний план наукової роботи (додаток 2) та (індивідуальний план наукової роботи – для докторанта (додаток 3)), двічі на рік звітувати про перебіг його виконання на засіданні кафедри (наукової, науково-дослідної лабораторії) з подальшим заслуховуванням звіту на засіданні науково-методичної ради академії (додаток 4).

2.2.2. Дотримуватися вимог законодавства, академічної доброчесності, морально-етичних норм і стандартів, Статуту та Правил внутрішнього розпорядку академії.

2.2.3. Виконувати вимоги освітньо-наукової (наукової) програми та досягати визначених для відповідного рівня вищої освіти результатів навчання.

2.2.4. Захищати у визначений строк свої наукові досягнення у вигляді дисертації (для ад'юнктів та аспірантів) і дисертації або монографії, або за сукупністю опублікованих у вітчизняних і міжнародних рецензованих фахових виданнях статей (для докторантів) у разовій або постійно діючій спеціалізованій вченій раді.

2.2.5. Виконувати передбачені відповідними правилами та інструкціями вимоги з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії та протипожежної безпеки, дотримуватися вимог антикорупційного законодавства.

2.3. Здобувачі денної форми навчання, які навчаються за державним замовленням, можуть залучатися до несення служби із забезпечення публічної безпеки та порядку, у добових нарядах академії тощо.

2.4. Забороняється покладення на здобувачів обов'язків, не пов'язаних з виконанням відповідної освітньо-наукової (наукової) програми та підготовкою дисертації (монографії, статей), крім випадків, передбачених законодавством та цим Порядком.

2.5. Ад'юнкт (аспірант) зобов'язаний виконати всі вимоги освітньо-наукової програми, зокрема набути теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності, оволодіти методологією наукової та педагогічної діяльності, а також

здійснити наукове дослідження, результати якого мають наукову новизну, теоретичне та/або практичне значення, і захистити дисертацію.

3. Процедура й умови вступу до докторантури та ад'юнктури (аспірантури)

3.1. Порядок набору, направлення, проведення вступних випробувань та зарахування кандидатів на навчання до докторантури та ад'юнктури академії для здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії та наукового ступеня доктора наук визначається Правилами прийому на навчання до НАВС, що затверджуються щорічно (далі – Правила прийому). Академія оголошує прийом для підготовки фахівців ступеня вищої освіти доктора філософії та наукового ступеня доктора наук у межах ліцензованих обсягів.

3.2. Обсяги прийому до докторантури та ад'юнктури академії за державним замовленням щороку визначає МВС України. Безпосередніми замовниками на здійснення підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів у докторантурі та ад'юнктурі за державним замовленням є підрозділи апарату МВС, територіальні органи, заклади, установи та підприємства, що належать до сфери управління МВС, а також центральний орган управління Національної поліції України, її територіальні органи, підприємства, установи й організації, які належать до сфери її управління.

3.3. Розподіл державного замовлення на підготовку наукових і науково-педагогічних кадрів для потреб МВС та Національної поліції України здійснює Департамент освіти, науки та спорту МВС України (далі – Департамент).

3.4. З метою формування державного замовлення на підготовку наукових і науково-педагогічних кадрів академія не пізніше 01 вересня року, що передує плановому, надсилає до Департаменту пропозиції щодо підготовки наукових та науково-педагогічних кадрів за державним замовленням за встановленою формою.

3.5. Після затвердження та розподілу обсягів державного замовлення між ЗВО та науково-дослідними установами Департамент доводить у встановленому порядку до структурних підрозділів апарату МВС, територіальних органів, закладів, установ і підприємств, що належать до сфери управління МВС, а також підрозділів персоналу центрального органу управління Національної поліції України обсяги та розподіл затвердженого державного замовлення.

Обсяги підготовки докторантів та аспірантів поза державним замовленням і вартість такої підготовки визначає академія з урахуванням ліцензійного обсягу освітньої діяльності на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти, можливостей забезпечення кваліфікованого наукового керівництва (консультування) і задоволення освітніх потреб здобувачів за відповідною спеціальністю.

Здобуття ступеня вищої освіти доктора філософії та наукового ступеня доктора наук працівниками інших міністерств, центральних органів виконавчої влади та цивільними особами здійснюється на підставі відповідного контракту

(договору) за кошти фізичних або юридичних осіб на денній або заочній формах навчання.

3.6. На навчання до докторантури та ад'юнктури приймаються:

для здобуття наукового ступеня доктора філософії – особи, які здобули ступінь магістра або освітньо-кваліфікаційний рівень спеціаліста;

для підготовки в докторантурі – особи, які мають ступінь доктора філософії (науковий ступінь кандидата наук), наукові досягнення, що потребують завершення або оформлення у вигляді дисертації (наукової доповіді), та не менше половини наукових публікацій за темою дисертації (наукової доповіді) від кількості, визначеної МОН, що відповідають вимогам, встановленим МОН, у наукових періодичних виданнях за відповідним напрямом досліджень.

3.7. Перелік документів, які необхідні для вступу до докторантури та ад'юнктури, визначаються Правилами прийому до академії.

3.8. Набір кандидатів на навчання до докторантури та ад'юнктури за державним замовленням, відповідно до визначених Департаментом обсягів, здійснюють комплектуючі органи (замовники), які в установленому порядку оформляють їх особові (навчальні) справи та не пізніше ніж за місяць до початку вступних іспитів надсилають їх до академії.

3.9. Документи кандидатів на навчання в докторантурі та ад'юнктурі, які надійшли до НАВС з порушенням зазначених вимог, повертаються комплектуючим органам (замовникам).

3.10. Прийом до докторантури та ад'юнктури здійснюється на конкурсній основі. До вступних випробувань допускаються вступники, які вчасно подали всі визначені Правилами прийому документи. Приймальна комісія академії може відмовити особі в допуску до проходження вступних випробувань до докторантури та ад'юнктури у зв'язку з неподанням у встановлений строк документів, визначених Правилами прийому.

3.11. Особа, яка подає для вступу до докторантури та ад'юнктури диплом, що виданий іноземним закладом вищої освіти, допускається до вступних випробувань нарівні з іншими особами. Зарахування такого вступника здійснюється в разі успішного складання ним вступних випробувань та прийняття Вченою радою академії рішення про визнання його диплома.

3.12. Вступні випробування до ад'юнктури (аспірантури) НАВС складаються із:

– вступного іспиту зі спеціальності (в обсязі програми рівня вищої освіти магістра з відповідної спеціальності);

– вступного іспиту з іноземної мови (англійської, німецької або французької) в обсязі, який відповідає рівню B2 Загальноєвропейських рекомендацій з мовної освіти. Вступник, який підтвердив свій рівень знання, зокрема англійської мови, дійсним сертифікатом тестів TOEFL, або International English Language Testing System, або сертифікатом Cambridge English Language Assessment, звільняється від складання вступного іспиту з іноземної мови. Під час визначення результатів конкурсу зазначені сертифікати прирівнюються до результатів вступного випробування з іноземної мови з найвищим балом;

– інших форм вступних випробувань (іспити, співбесіди, презентації дослідницьких пропозицій чи досягнень).

Вагові коефіцієнти балів з кожного вступного іспиту під час підрахування результатів конкурсу визначаються Правилами прийому.

3.13. Прийом до докторантури або надання творчої відпустки здійснюється з урахуванням наукових і науково-технічних досягнень вступника за обраною спеціальністю відповідно до встановлених вимог.

3.14. Для вступу до докторантури вступник не менше ніж за два місяці до вступу подає кафедрі (науковій лабораторії) розгорнуту пропозицію, у якій міститься план дослідницької роботи та/або інформація про обсяг наукової роботи, необхідної для підготовки результатів проведених досліджень до захисту.

Протягом місяця з дня надходження документів від усіх вступників на науково-методичній раді заслуховуються їхні наукові доповіді та шляхом нетаємного голосування визначається можливість зарахування кожного з них до докторантури. Висновки стосовно кожного вступника подаються на розгляд Вченої ради академії.

3.15. Вчена рада академії розглядає висновки кафедри (наукової, науково-дослідної лабораторії) та науково-методичної ради стосовно кожного вступника зважаючи на надану характеристику його наукової діяльності, приймає рішення щодо зарахування його до докторантури.

3.16. Згідно з рішенням Вченої ради, ректор академії видає наказ про зарахування докторантів з одночасним призначенням їм наукових консультантів із числа науково-педагогічних або наукових працівників ЗВО (наукових установ) зі ступенем доктора наук з відповідної спеціальності, що оприлюднюється в установленому порядку та доводиться вступникам.

Звіт про виконання державного замовлення з підготовки докторів наук у п'ятиденний строк надсилається до Департаменту.

3.17. Витяги з наказів про зарахування докторантів та ад'юнктів у п'ятиденний строк академія надсилає до комплектуючих органів (замовникам).

3.18. Комплектуючі органи (замовники) у встановленому порядку відряджають до академії осіб, зарахованих до докторантури та ад'юнктури на денну форму навчання за державним замовленням, у строк, необхідний для своєчасного прибуття на навчання.

3.19. Здобувачі вищої освіти, які закінчили навчання в докторантурі та ад'юнктурі за державним замовленням, за пропозиціями комплектуючих органів (замовників), направляються для подальшого проходження служби (роботи) згідно з протоколом персонального розподілу випускників, який затверджує Державний секретар МВС України.

3.20. У разі дострокового захисту дисертації здобувач відраховується з аспірантури (ад'юнктури) або докторантури з дати набрання чинності наказом закладу про видачу диплома доктора філософії або після набрання чинності наказом МОН про затвердження рішення спеціалізованої вченої ради з присудження наукового ступеня доктора наук та видачу диплома доктора наук

відповідно до законодавства з отриманням одноразової виплати в сумі залишку стипендії, передбаченої у бюджеті закладу на відповідний рік підготовки.

4. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в аспірантурі (ад'юнктурі)

4.1. Здобуття вищої освіти на третьому (освітньо-науковому) рівні здійснюється здобувачами ступеня доктора філософії шляхом навчання за денною або заочною формами в ад'юнктурі (аспірантурі).

4.2. Для врегулювання відносин між здобувачем вищої освіти та академією укладається контракт (договір) на весь строк навчання.

4.3. Аспіранту (ад'юнкту) протягом місяця з дати наказу керівника закладу про зарахування призначають наукового керівника з числа наукових або науково-педагогічних працівників закладу, які мають науковий ступінь і відповідну наукову кваліфікацію. В окремих випадках за рішенням Вченої ради здійснення наукового керівництва може бути дозволено науково-педагогічним працівникам, які мають науковий ступінь, але не мають вченого звання (наукове керівництво не більше ніж одним здобувачем).

4.4. Навчання в аспірантурі (ад'юнктурі) академії починається 01 вересня року вступу.

4.5. Індивідуальний навчальний план ад'юнктури містить інформацію про перелік та обсяг навчальних дисциплін, послідовність їх вивчення, форми проведення навчальних занять та їх обсяг, графік навчального процесу, форми поточного й підсумкового контролів. Також індивідуальний навчальний план ад'юнкта (аспіранта) містить перелік дисциплін за вибором ад'юнкта (аспіранта) в обсязі, що становить не менш як 25 % загальної кількості кредитів Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи (далі – ЄКТС). Причому ад'юнкти (аспіранти) мають право обирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти і пов'язані з тематикою дисертаційного дослідження, за погодженням зі своїм науковим керівником і завідувачем профільної кафедри (наукової, науково-дослідної лабораторії).

Усі ад'юнкти (аспіранти), незалежно від форми навчання, зобов'язані відвідувати аудиторні заняття та проходити всі форми поточного й підсумкового контролю, передбачені індивідуальним навчальним планом ад'юнкта (аспіранта) та освітньо-науковою програмою ад'юнктури НАВС.

4.6. Освітньо-наукова програма та навчальний план ад'юнктури є основою для формування ад'юнктом (аспірантом) індивідуального навчального плану й індивідуального плану наукової роботи.

4.7. Індивідуальний план наукової роботи за типовими формами та індивідуальний навчальний план складаються здобувачем вищої освіти, погоджуються з його науковим керівником, схвалюються на засіданні кафедри (наукової, науково-дослідної лабораторії), науково-методичної ради та затверджуються Вченою радою академії протягом двох місяців з дня зарахування.

4.8. Наукова складова освітньо-наукової програми передбачає проведення власного наукового дослідження під керівництвом одного або двох наукових керівників та оформлення його результатів у вигляді дисертації.

4.9. Освітньо-наукова програма та навчальний план ад'юнкта (аспіранта) є основою для формування ад'юнктом (аспірантом) індивідуального навчального плану й індивідуального плану наукової роботи.

4.10. Індивідуальний план наукової роботи є обов'язковим до виконання здобувачем вищої освіти і використовується для оцінювання успішності запланованої наукової роботи.

4.11. Порухення строків підготовки та виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану без поважних причин, передбачених законодавством, може бути підставою для ухвалення Вченою радою академії рішення про відрахування здобувача вищої освіти.

4.12. Атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється постійно діючою або разовою спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації.

4.13. Стан готовності дисертації ад'юнкта (аспіранта) до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників).

4.14. Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання ад'юнктом (аспірантом) його індивідуального навчального плану.

4.15. Якщо в академії не функціонує постійно діюча спеціалізована вчена рада з відповідної спеціальності, вчена рада може утворити разову спеціалізовану вчену раду з відповідної спеціальності та подати до Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти документи для її акредитації або звернутися з клопотанням про прийняття дисертації до захисту до іншого закладу вищої освіти, де функціонує постійно діюча спеціалізована вчена рада з відповідної спеціальності.

4.16. Особам, яких зараховано на денну форму навчання до докторантури та ад'юнктури за державним замовленням, із дня їх зарахування призначається грошове забезпечення в установленому МВС України порядку.

4.17. Здобувачам вищої освіти можуть бути призначені в установленому порядку іменні стипендії, засновані Верховною Радою України, Президентом України, Кабінетом Міністрів України, іншими державними та недержавними органами, підприємствами, установами й організаціями, або на честь видатних діячів науки, культури, освіти, громадських діячів.

4.18. Тема дисертації здобувача вищої освіти після обговорення на засіданні кафедри (наукової, науково-дослідної лабораторії) подається на розгляд науково-методичної ради та затверджується Вченою радою академії не пізніше двох місяців після зарахування його до ад'юнктури (аспірантури).

4.19. Тематика дисертаційних досліджень здобувачів вищої освіти, підготовка яких здійснюється за державним замовленням, має врахувати пріоритетні напрями наукових досліджень МВС України та академії.

4.20. Підготовка в аспірантурі (ад'юнктурі) завершується отриманням диплома доктора філософії після публічного захисту дисертації в разовій спеціалізованій вченій раді.

4.21. Здобувач вищої освіти, який раніше навчався в ад'юнктурі за державним замовленням і не захистив дисертацію або був відрахований з неї достроково, має право на повторний вступ до ад'юнктури за державним замовленням, за умови відшкодування коштів, витрачених на його навчання, у встановленому законодавством порядку.

4.22. Підготовка здобувачів ступеня доктора філософії за державним замовленням здійснюється виключно в ад'юнктурі за очною (денною) формою навчання.

4.23. Стан підготовки дисертації здобувача до захисту визначається науковим керівником (або консенсусним рішенням двох керівників).

Не пізніше ніж протягом дев'яти місяців до завершення нормативного строку навчання за акредитованою освітньо-науковою програмою здобувач:

- отримує довідку про виконання освітньо-наукової програми і висновок наукового керівника (керівників) з оцінкою роботи здобувача в процесі підготовки дисертації та виконання індивідуального плану наукової роботи й індивідуального навчального плану;

- звертається до структурного підрозділу закладу, що виконує відповідну освітньо-наукову програму та здійснює підготовку здобувача, з письмовою заявою про отримання висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації. До заяви додаються дисертація в друкованому вигляді та електронній формі, наукові публікації (або їх копії), в яких висвітлено наукові результати дисертації (додаток 5), довідка про виконання освітньо-наукової програми та висновок наукового керівника (керівників).

5. Підготовка здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою

5.1. Особи, які професійно здійснюють наукову, науково-технічну або науково-педагогічну діяльність у ЗВО (наукових установах), мають право здобувати вищу освіту ступеня доктора філософії поза ад'юнктурою академії без переривання трудової діяльності або під час перебування у творчій відпустці шляхом їх прикріплення до кафедри (наукової, науково-дослідної лабораторії).

Прикріплення таких осіб здійснюється за відповідною спеціальністю строком на чотири роки.

5.2. Прикріплення до кафедри (наукової, науково-дослідної лабораторії) на здобуття наукового ступеня доктора філософії поза ад'юнктурою здійснюється наказом академії з одночасним призначенням наукового керівника.

5.3. Підготовка здобувачів наукового ступеня доктора філософії поза ад'юнктурою (аспірантурою) здійснюється на підставі (контракту) договору.

5.4. Здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза ад'юнктурою (аспірантурою) передбачає повне та успішне виконання прикріпленою особою відповідної освітньо-наукової програми та навчального плану ад'юнктури

академії згідно із затвердженими в установленому порядку індивідуальним навчальним планом, індивідуальним планом наукової роботи і публічний захист дисертації в спеціалізованій вченій раді.

5.5. Особи, які прикріплені до кафедри (наукової, науково-дослідної лабораторії) для здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза ад'юнктурою (аспірантурою), мають усі права й обов'язки, визначені цим Порядком.

5.6. У разі звільнення з роботи в академії особа втрачає право здобувати вищу освіту ступеня доктора філософії поза ад'юнктурою (аспірантурою) та за бажанням має право:

– продовжити здобуття ступеня доктора філософії поза ад'юнктурою (аспірантурою) у ЗВО (науковій установі), у якому вона зарахована на посаду науково-педагогічного чи наукового працівника (за умови прийняття відповідного рішення таким закладом вищої освіти (науковою установою);

– вступити (поновитися на навчання) до ад'юнктури (аспірантури) академії або іншого ЗВО (наукової установи) для здобуття ступеня доктора філософії заочною (денною) або заочною формою навчання із зарахуванням їй відповідних кредитів ЄКТС, здобутих поза ад'юнктурою (аспірантурою).

5.7. Підготовка здобувача ступеня доктора філософії поза аспірантурою (ад'юнктурою) завершується отриманням диплома доктора філософії після публічного захисту в разовій спеціалізованій вченій раді.

6. Підготовка здобувачів наукового ступеня доктора наук у докторантурі

6.1. Докторантура з відповідної наукової спеціальності за галуззю науки відкривається за рішенням Вченої ради, що затверджується наказом ректора, за умови наявності трьох штатних працівників – докторів наук, які мають наукову кваліфікацію, що відповідає цій науковій спеціальності.

6.2. З метою завершення роботи над науковими дослідженнями й оформлення їх результатів та/або для підготовки публікацій до захисту для здобуття ступеня доктора наук особа має право вступити до докторантури академії.

6.3. Здобуття вищої освіти на науковому рівні здійснюється здобувачами наукового ступеня доктора наук:

– за денною формою в докторантурі;

– шляхом самостійної підготовки наукових досягнень до захисту з метою здобуття наукового ступеня доктора наук з наукової спеціальності за галуззю науки;

6.4. Протягом строку перебування в докторантурі докторант зобов'язаний захистити результати своїх наукових досягнень у вигляді дисертації або опублікованої монографії, або наукової доповіді за сукупністю статей, опублікованих у вітчизняних і міжнародних рецензованих фахових виданнях, перелік яких затверджено МОН, у спеціалізованій Вченій раді.

6.5. Здобувач ступеня доктора наук у дисертації (монографії, сукупності наукових робіт) повинен представити узагальнення самостійних досліджень

стосовно актуальної наукової проблеми (групи проблем) у межах однієї або кількох галузей знань, результати яких забезпечують розв'язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення, є достовірними та пройшли широку апробацію.

6.6. Атестація докторанта здійснюється постійно діючою спеціалізованою вченою радою з відповідної спеціальності, яка функціонує в академії. Якщо в академії не функціонує спеціалізована вчена рада з відповідної спеціальності, атестацію докторанта може здійснювати постійно діюча спеціалізована вчена рада з відповідної спеціальності іншого закладу вищої освіти (наукової установи) за клопотанням академії, що здійснювала підготовку здобувача вищої освіти ступеня доктора наук, або за заявою докторанта.

7. Підготовка здобувачів наукового ступеня доктора наук шляхом самостійної підготовки їх наукових досягнень до захисту

7.1. Перебування в докторантурі не є обов'язковою умовою для подання наукових досягнень до спеціалізованої вченої ради та подальшого їх публічного захисту для здобуття ступеня доктора наук.

7.2. Здобувач ступеня доктора наук, який самостійно підготував наукові досягнення до захисту у вигляді дисертації (монографії, наукової доповіді за сукупністю статей), повинен:

- мати ступінь доктора філософії (кандидата наук);
- представити наукові досягнення з узагальненням проведених самостійно оригінальних досліджень з отриманими науковими результатами, які забезпечують розв'язання важливої теоретичної або прикладної проблеми, мають загальнонаціональне або світове значення;
- мати опубліковані праці за темою докторської дисертації у вітчизняних і міжнародних рецензованих фахових виданнях.

7.3. Атестація здобувача ступеня доктора наук, який самостійно підготував наукові досягнення до захисту, здійснюється постійно діючою спеціалізованою вченою радою з відповідної спеціальності, яка функціонує в академії.

7.4. Підготовка завершується отриманням диплома доктора наук після публічного захисту дисертації в разовій спеціалізованій вченій раді.

8. Наукове керівництво роботою над дисертацією

8.1. Науковий керівник здобувача вищої освіти здійснює наукове керівництво роботою над дисертацією, контроль за виконанням індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану, несе особисту відповідальність за якісну та своєчасну підготовку здобувача вищої освіти.

8.2. Науковий керівник аспіранта здійснює наукове керівництво роботою над дисертацією, надає консультації щодо змісту й методології наукового дослідження аспіранта, контролює і координує виконання індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану аспіранта (ад'юнкта) і відповідає перед вченою радою академії за належне і своєчасне виконання обов'язків наукового керівника.

8.3. Науковий керівник, який є доктором наук, може здійснювати одночасне наукове керівництво (наукове консультування) не більше ніж п'ятьма здобувачами наукових ступенів, включаючи тих, що здобувають науковий ступінь доктора наук.

8.4. Науковий керівник, який має ступінь доктора філософії (кандидата наук), може здійснювати одночасне наукове керівництво роботою над дисертаціями не більш як трьох здобувачів вищої освіти наукового ступеня доктора філософії.

8.5. На здійснення наукового керівництва роботою над дисертацією одного аспіранта (ад'юнкта, здобувача ступеня доктора філософії) науковому керівникові щороку відводиться навантаження в межах норм часу наукової роботи, встановлених закладом для науково-педагогічних працівників (у межах основного навантаження – для наукових працівників).

Рішенням Вченої ради аспіранту (ад'юнкту) може бути призначено два наукових керівники з відповідним розподілом навантаження та обов'язків між ними або змінено наукового керівника.

8.6. У разі обрання аспірантом (ад'юнктом) міждисциплінарної теми дисертаційного дослідження рішенням Вченої ради академії такому аспіранту (ад'юнкту) може бути призначено два наукових керівники з відповідних галузей науки (з розподілом годин навчального навантаження та обов'язків між ними).

8.7. На підставі наказу про зарахування аспірант (ад'юнкт) прикріплюється до кафедри, на якій працює призначений йому науковий керівник, для здійснення підготовки на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти в академії.

8.8. Зміна наукового керівника аспіранта можлива в разі зміни напряму дисертаційного дослідження (його теми та/або мети, об'єкта чи предмета), звільнення призначеного наукового керівника та з інших поважних причин.

8.9. У разі необхідності зміни наукового керівника аспірант має подати до відділу докторантури та ад'юнктури заяву із зазначенням причин такої зміни. Зміна наукового керівника відбувається за погодженням з попереднім і потенційним науковими керівниками, а також завідувачами кафедр, на яких працюють обидва керівники, на підставі наказу ректора академії.

9. Порядок розгляду та затвердження теми дисертаційної роботи, індивідуального плану наукової роботи й індивідуального навчального плану (індивідуального плану наукової роботи – для докторанта)

9.1. Теми дисертацій здобувачів пов'язуються з основними напрямами наукових досліджень НАВС і затверджуються для кожного здобувача наукового ступеня окремо.

9.2. Тема дисертації, що містить інформацію, віднесена до державної таємниці, або інформацію для службового користування, затверджується з урахуванням вимог Закону України «Про державну таємницю» та законодавства з питань службової інформації.

9.3. Внесення теми дисертаційної роботи на засідання кафедри (наукової, науково-дослідної лабораторії) здійснюється разом із затвердженням індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану (індивідуального плану наукової роботи – для докторанта):

9.4. Ад'юнкт (аспірант), докторант, здобувач наукового ступеня доктора філософії поза аспірантурою не пізніше ніж за два місяці з дня зарахування (прикріплення) до аспірантури (ад'юнктури), докторантури, кафедри, наукової, науково-дослідної лабораторії) НАВС зобов'язаний обрати та винести на розгляд кафедри (наукової, науково-дослідної лабораторії), до якої він прикріплений, тему, план, обґрунтування доцільності виконання дисертації, індивідуальний план наукової роботи й індивідуальний навчальний план (індивідуальний план наукової роботи – для докторанта).

9.5. Основними питаннями, які вирішують на засіданні кафедри (наукової, науково-дослідної лабораторії) під час розгляду представлених ад'юнктом (аспірантом, докторантом, здобувачем наукового ступеня доктора філософії поза аспірантурою (ад'юнктурою) теми, плану, обґрунтування доцільності виконання дисертації, індивідуального плану наукової роботи та індивідуального навчального плану (індивідуального плану наукової роботи – для докторанта), є її наукова новизна, актуальність, практичне спрямування, відповідність науковій спеціальності, а також зміст і строки виконання індивідуального плану.

Тема дисертації ад'юнкта та докторанта за державним замовленням має враховувати пріоритетні напрями наукових досліджень МВС України.

9.6. Під час обговорення теми дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії має бути присутній не менш як один доктор наук за обраною ад'юнктом (аспірантом, здобувачем) спеціальністю, а під час обговорення теми дисертації на здобуття наукового ступеня доктора наук – не менш як три доктори наук за обраною докторантом спеціальністю.

9.7. За результатами обговорення на засіданні кафедри (наукової, науково-дослідної лабораторії) приймається рішення про рекомендацію теми, індивідуального плану наукової роботи й індивідуального навчального плану ад'юнкта (аспіранта, здобувача наукового ступеня доктора філософії поза аспірантурою (ад'юнктурою) (індивідуального плану наукової роботи – для докторанта) для затвердження на засіданні Вченої ради НАВС.

9.8. Прийняте рішення оформлюється протоколом засідання кафедри, наукової, науково-дослідної лабораторії, витяг з якого долучається до навчальної справи ад'юнкта (аспіранта, докторанта, здобувача наукового ступеня доктора філософії поза аспірантурою (ад'юнктурою) та наукового ступеня доктора наук поза докторантурою).

9.9. У разі, якщо на засіданні кафедри (наукової, науково-дослідної лабораторії) було прийняте рішення про недоцільність проведення дослідження за поданою темою або її неактуальність, ад'юнкт (аспірант, докторант, здобувач наукового ступеня доктора філософії поза аспірантурою (ад'юнктурою) зобов'язаний переобрати (доопрацювати) тему, індивідуальний план наукової роботи, індивідуальний навчальний план (індивідуальний план наукової роботи

– для докторанта) та винести їх на повторний розгляд кафедри (наукової, науково-дослідної лабораторії).

9.10. Тема дисертації, індивідуальний план наукової роботи та індивідуальний навчальний план (індивідуальний план наукової роботи – для докторанта) схвалюються науково-методичною радою, з подальшим затвердженням Вченою радою НАВС не пізніше двох місяців з дня зарахування (прикріплення) до докторантури та ад'юнктури (аспірантури, кафедри, наукової, науково-дослідної лабораторії).

У разі уточнення або зміни теми дисертації ад'юнкт (аспірант, докторант, здобувач наукового ступеня доктора філософії поза аспірантурою (ад'юнктурою) повторно проходить процедуру розгляду теми відповідно до цього Положення.

9.11. Для розгляду питання про уточнення (зміну) теми дисертації ад'юнкт (аспірант, докторант, здобувач наукового ступеня доктора філософії поза аспірантурою (ад'юнктурою) не пізніше як за сім днів до засідання Вченої ради подає до відділу організації наукової діяльності та захисту прав інтелектуальної власності такі документи:

- рапорт (заяву) керівника кафедри (наукової, науково-дослідної лабораторії) щодо уточнення (зміни) теми дисертації;

- висновок наукового керівника/консультанта про доцільність уточнення (зміни) теми дисертації;

- витяг з протоколу засідання кафедри (наукової, науково-дослідної лабораторії) з клопотанням перед Вченою радою уточнити (змінити) тему дисертації;

- план дисертації, підписаний особисто та науковим керівником/консультантом (у разі зміни теми дисертації);

- обґрунтування доцільності виконання, структури та змісту дисертації, підписане особисто й науковим керівником/консультантом (у разі зміни теми дисертації).

10. Переривання, продовження навчання, переведення,

відрахування та поновлення на навчання здобувачів вищої освіти

10.1. До строку навчання в докторантурі та ад'юнктурі не включається період хвороби (тривалістю понад один місяць), перебування у відпустках у зв'язку з вагітністю та пологами, для догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку, а також відсутність за місцем навчання з інших поважних причин, передбачених законодавством України. Вчена рада академії оцінює обставини, що виключили можливість роботи над дисертацією, і визначає строк, на який продовжується навчання, але не більше одного разу за період навчання та з однієї причини.

10.2. Здобувачі вищої освіти можуть переривати навчання (з наданням академічної відпустки) у зв'язку з обставинами, які унеможливають виконання індивідуального плану наукової роботи й індивідуального навчального плану.

10.3. Для розгляду питання щодо переривання навчання із зазначених підстав здобувач вищої освіти подає на засідання Вченої ради академії такі документи:

- мотивований рапорт (заяву), погоджений з науковим керівником (консультантом), завідувачем кафедри (наукової, науково-дослідної лабораторії), начальником докторантури та ад'юнктури й проректором за напрямом роботи;

- витяг з протоколу засідання кафедри (наукової, науково-дослідної лабораторії) із зазначеного питання;

- медичну довідку про неможливість продовження навчання (у разі хвороби), про вагітність (у зв'язку з вагітністю та пологами) або завірену належним чином копію свідоцтва про народження дитини тощо;

- звіт про виконання індивідуального плану наукової роботи, індивідуального навчального плану, погоджений з науковим керівником (консультантом) та обговорений і схвалений на засіданні кафедри (наукової, науково-дослідної лабораторії).

10.4. Загальний строк переривання навчання у зв'язку з хворобою не може перевищувати один рік.

10.5. Період переривання навчання не зараховується до загального строку навчання, тому наукові підрозділи академії звільняються від надання послуг таким здобувачам вищої освіти.

10.6. У разі, якщо здобувачі вищої освіти, які навчалися за державним замовленням, звільняються з основного місця роботи, за їх бажанням, вони можуть бути переведені для продовження навчання на умовах контракту (договору). Здобувачі вищої освіти, які бажають змінити форму навчання, можуть бути переведені для продовження навчання на умовах договору.

10.7. Підставами для відрахування здобувачів вищої освіти з НАВС є:

- достроковий успішний захист наукового дослідження за умови виконання освітньої складової в повному обсязі;

- порушення строку затвердження теми дисертації та призначення наукового керівника (консультанта) без поважних причин (на підставі рішення, ухваленого Вченою радою академії);

- переведення до іншого ЗВО (науково-дослідної установи);

- невиконання (несвоєчасне та не в повному обсязі) індивідуального плану наукової роботи й індивідуального навчального плану (на підставі рішення, ухваленого Вченою радою академії);

- порушення умов договору (контракту), укладеного між академією та особою, яка навчається, або фізичною (юридичною) особою, яка оплачує таке навчання;

- несвоєчасна ліквідація академічної заборгованості (на підставі рішення, ухваленого Вченою радою академії);

- порушення академічної доброчесності, види якої визначені законодавством;

- порушення дисципліни та правил внутрішнього розпорядку академії (на підставі рішення, ухваленого Вченою радою академії);

- звільнення з НАВС (стосується осіб, які здобувають ступінь доктора наук і доктора філософії поза ад'юнктурою (аспірантурою) та докторантурою);
- власне бажання;
- інші випадки, передбачені законом.

10.8. Питання щодо відрахування здобувачів вищої освіти з негативних причин розглядає Вчена рада академії за вмотивованим клопотанням кафедр (наукових, науково-дослідних лабораторій) та наукового керівника (консультанта), з ухваленням відповідного рішення.

Обов'язковим є подання кафедрою (науковою, науково-дослідною лабораторією) витягу з протоколу засідання кафедри (наукової, науково-дослідної лабораторії) про рекомендацію щодо відрахування здобувача та звіту про виконання індивідуального плану наукової роботи й індивідуального навчального плану за весь період навчання.

10.9. Здобувачі вищої освіти відраховуються з докторантури та ад'юнктури наказом НАВС.

10.10. Аспіранти (ад'юнкти) можуть бути переведені до іншого закладу, у тому числі якщо заклад не має акредитованої освітньо-наукової програми зі спеціальності здобувача, або в межах одного закладу:

- на навчання за державним або регіональним замовленням, якщо вони навчаються в закладі за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб;
- на навчання за контрактом за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб, якщо вони навчаються в закладі за державним або регіональним замовленням;
- на підготовку за акредитованою освітньо-науковою програмою з іншої спеціальності, що є реалізацією їх права обирати види, напрями і засоби наукової і науково-технічної діяльності відповідно до своїх інтересів, творчих можливостей та загальнолюдських цінностей.

Аспіранти (ад'юнкти), підготовка яких здійснювалася за рахунок коштів державного бюджету, у разі переведення до іншого закладу користуються пріоритетним правом на місця державного (регіонального) замовлення за умови наявності вакантних місць.

У разі відсутності таких місць аспіранти (ад'юнкти) за їх згодою можуть бути переведені на навчання за рахунок коштів фізичних (юридичних) осіб.

Переведення аспірантів (ад'юнктів) здійснюється в межах ліцензованого обсягу закладу.

На першому році навчання переведення аспірантів (ад'юнктів) забороняється.

10.11. Поновлення до складу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється в межах ліцензованого обсягу.

10.12. Поновленими до складу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії можуть бути особи, які були відраховані до завершення навчання за відповідною освітньо-науковою програмою.

10.13. Поновлення на перший курс навчання забороняється. Ректор має право поновити на другий курс осіб, які були відраховані з першого курсу, за

умови ліквідації ними академічної заборгованості. Поновлення на навчання здійснюється зазвичай у міжсесійний період.

**Т.в.о. начальника відділу
докторантури та ад'юнктури**

Андрій МІСТЮК